2 གལ་ཆེའི་གསར་འགྱུར། 2024ལོའི་ཟླ་4ཚེས་17

རེས་གཟའ་ལྷག་པ།

པར་ངོས་འདིའི་འགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ། པ་ཚེ།

ཉིན་ཤས་གོང་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི“ཚན་རྩལ་གྱི་
དཔྱིད་དུས”ཞེས་པའི་ཚན་རྩལ་གཤམ་སྐྱོད་ཀྱི་འགོ་
ཚུགས་མཛད་སྒོ་ཆུ་ཤུར་རྫོང་རྟ་དཀར་ཤང་བྱེ་ནུབ་
གྲོང་ཚོར་འཚོགས་པ་རེད།
འགོ་ཚུགས་མཛད་སྒོའི་ཐོག་གྲོང་ཁྱེར་ཚན་རྩལ་
ཅུས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་འགན་འཁུར་བས་གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་
ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་ཞིང་འབྲོག་ལས་ཚན་རྩལ་ལས་དོན་པས་
འགན་འཁྲི་འཁུར་སེམས་དང་ལས་འགན་སྒྲུབ་སེམས་
སྔར་བས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་དཀའ་སྤྱད་འབད་འཐབ་
དང་། ཞིང་འབྲོག་པར་ཞབས་ཞུ། ཞིང་འབྲོག་
ལས་ལ་ལེགས་སྐྱེས་འབུལ་བ་བཅས་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་
སྤྱོད་ཚུལ་བཟང་པོ་དར་སྤེལ་བཏང་ནས་ཚན་རྩལ་
ཞིང་ལས་དར་རྒྱས་གཏོང་བའི་བྱ་གཞག་ནང་ཞུགས་
པ་དང་། ལས་འགན་ཡག་པོ་འཁུར་བ། སླར་ཡང་
བྱས་རྗེས་འཇོག་པ། ནུས་ཤུགས་གཅིག་སྒྲིལ་བཅས་
ཀྱིས་ཞིང་ལས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་ནུས་ཤུགས་གསར་པ་
གཏོད་དགོས་པ་དང་། ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་དཔྱིད་
དུས་ཐོན་སྐྱེད་གོ་སྐབས་སུ་བྱས་ནས་ཚན་རྩལ་ཞབས་
ཞུའི་ལས་དོན་གཅིག་སྡུད་ཐོག་སྤེལ་ཏེ་ཞིང་འབྲོག་
ལས་ཀྱི་ཚན་རྩལ་ཞབས་ཞུའི་མ་ལག་ཧྲིལ་པོ་འཛུགས་
དགོས་ཞེས་བཤད།
ཆུ་ཤུར་རྫོང་རྟ་དཀར་གྲོང་རྡལ་བྱེ་ནུབ་གྲོང་
ཚོའི་ཧྲུའུ་ཅི་དང་པོ་དང་ལས་དོན་རུ་ཁག་གི་རུ་
དཔོན་གཅིག་ལྕོགས་ཡིན་པའི་བསྟན་འཛིན་འཇིགས་
མེད་ཀྱིས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཚན་རྩལ་ཅུས（ཚན་རྩལ་
མཐུན་ཚོགས）ཀྱིས་སྒོར་ཁྲི་3ཙམ་རི་བའི་ཚན་ཞིབ་ཀྱི་
ས་བོན་གསར་པ་སྟེ། ནས་དང་། མ་རྨོས་ལོ་ཏོག་
གི་ས་བོན། ཕྱུགས་སྨན་གསར་པ་བཅས་ཞལ་
འདེབས་སུ་ཕུལ་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ལ་དེས་
ཞིང་དུད་100ལྷག་ཙམ་ལ་ཕན་པ་ཐོབ་
ཡོད། དངོས་པོ་དེ་དག་ནི་ཞིང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་
མཁོ་ཆས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཚན་རྩལ་ཅུས་ཀྱིས་གྲོང་
ཚོར་བཅའ་སྡོད་སྡེ་ཚན་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་བྱེ་
ནུབ་གྲོང་ཚོར་སེམས་ཁུར་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་
ཞིག་ཀྱང་རེད་ཅེས་བཤད།
འགོ་ཚུགས་མཛད་སྒོ་མཇུག་འགྲིལ་རྗེས་ཆུ་
ཤུར་རྫོང་རིག་གནས་ཡུལ་སྐོར་ཅུས་རིག་རྩལ་འཁྲབ་
སྟོན་རུ་ཁག་གིས་རྟ་དཀར་གྲོང་རྡལ་བྱེ་ནུབ་གྲོང་ཚོར
“ཚན་རྩལ་གྱི་དཔྱིད་དུས། ཞི་མཐུན་དང་མཛེས་
སྡུག་ལྡན་པའི་བྱེ་ནུབ་ཀྱི་ཤེས་དཔལ་གྲོང་ཚོའི་རྣམ་
པ”ཞེས་པ་གཙོ་དོན་དུ་བྱས་པའི་རིག་རྩལ་འཁྲབ་
སྟོན་བྱས་ཤིང་། གླུ་གཞས་དང་ཞབས་བྲོ་སོགས་ཀྱི་
འཁྲབ་སྟོན་བྱས་ནས་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་
ཐོན་ཏེ་ཡུལ་དངོས་ཀྱི་ལྟད་མོ་བའི་དགའ་བསུ་ཐོབ་
ཡོད། གཞན་ཡང《ལྡུམ་ར》ཞེས་པའི་གླུ་གཞས་
ཀྱིས་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་རང་བྱུང་ཡུལ་ལྗོངས་དང་
དེ་བཞིན་དཀའ་སྤྱད་སྙིང་རུས་ལྡན་ཞིང་སེམས་པ་
བཟང་བའི་ཡུལ་མིར་བསྔགས་བརྗོད་བྱས་པས་ལྟད་
མོ་བ་ཚོའི་དགའ་བསུ་ཐོབ་ཡོད།
དེ་རྗེས་འཚོགས་པའི་ནས་ཀྱི་སྣ་ཁ་གསར་པ་
འདེབས་འཛུགས་དོ་དམ་གྱི་འཆད་ཁྲིད་ཁྲོད“ཁུལ་
གསུམ”གྱི་ཚན་རྩལ་ཚོགས་པའི་རིགས་གཅིག་མཁས་
པ་ཉི་མ་ཚེ་རིང་གིས་ཞིང་དུད་ལ་ཚན་རིག་དང་
མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་ས་བོན་འདེམས་པ་དང་ས་བོན་
སྤྱོད་པ་འདེབས་འཛུགས་ལུགས་མཐུན་བྱ་རྒྱུར་མཛུབ་

ཁྲིད་བྱས་པ་རེད། ཉི་མ་ཚེ་རིང་གིས་མིག་སྔར་
དཔྱིད་རྨོད་དཔྱིད་གྲབས་ཀྱི་དུས་མཚམས་གལ་ཆེན་
ཞིག་ཡིན་པས། ང་ཚོས་ཞིང་པའི་དགོས་མཁོ་
དངོས་དང་ཟུང་འབྲེལ་ཞིབ་ཚགས་བྱས་ཐོག་ཚན་
རྩལ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཞིང་པར་བསླབ་ནས་ཚན་རྩལ་གྱིས་
ཞིང་ལས་ལ་ཕན་པ་འདོགས་པ་དང་ཚན་རྩལ་གྱིས་
ཞིང་ལས་དར་རྒྱས་གཏོང་གང་ཐུབ་བྱེད་དགོས་ཞེས་
བཤད།

ཆུ་ཤུར་རྫོང་མཉེས་ཐང་ཤང་རྭ་སྟོད་གྲོང་ཚོའི་
ཚན་རྩལ་ཆེད་ལས་ལས་བྱེད་པ་བྱམས་པ་ཆོས་གྲུབ་
ཀྱིས་གཞི་རིམ་གྱི་ཚན་རྩལ་ལས་དོན་མི་སྣ་ཞིག་ཡིན་
པའི་ངོས་ནས་དེ་རིང་སྦྱངས་པའི་ཤེས་བྱ་ཧ་ཅང་གོ་
ཆོད་པོ་འདུག ད་ཆ་ནི་དཔྱིད་རྨོད་དཔྱིད་འདེབས་
ཀྱི་དུས་ཚིགས་ཡིན་པས་ངས་ཚན་རྩལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་
གསར་པ་དང་ལག་རྩལ་གསར་པ་དེ་དག་མང་ཚོགས་
ཀྱི་ཁྲོད་ཁྱབ་གདལ་བཏང་ནས་གྲོང་ཚོའི་མང་ཚོགས་
ལ་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་ཞིང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་
པར་མཛུབ་ཁྲིད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
དེ་དང་ཆབས་ཅིག་གྲོང་ཁྱེར་ནད་འགོག་ཚོད་
འཛིན་ལྟེ་གནས་བདེ་ཐང་སློབ་གསོ་སུའོ་ཡི་ཚན་རིག་
ཁྱབ་གདལ་ལས་དོན་མི་སྣས་གྲོང་ཚོའི་བུད་མེད་ལ་
དམིགས་ནས་ཤེས་དཔལ་དང་། འཕྲོད་བསྟེན།
བདེ་ཐང་བཅས་ཀྱི་འཚོ་བའི་གོམས་གཤིས་ཤིག་
ཆགས་རྒྱུའི་འཆད་ཁྲིད་བྱས་ཏེ་རྒྱུན་མཐོང་གི་མོ་ནད་
ཚན་ཁག་གི་ནད་རིགས་དང་སྔོན་འགོག་བྱ་ཐབས་ངོ་
སྤྲོད་ཞིབ་ཕྲ་བྱས་པ་དང་། འཕྲོད་བསྟེན་བདེ་སྲུང་
གི་གལ་ཆེའི་རང་བཞིན་ནན་བཤད་བྱས་
ཤིང་། འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་གོམས་གཤིས་རྒྱུན་འཁྱོངས་
བྱས་ནས་དུས་བཀག་ལྟར་གཟུགས་པོར་བརྟག་དཔྱད་
དང་སྨན་བཅོས་བྱས་ཚེ་གཞི་ནས་མོ་ནད་ཚན་ཁག་གི་
ནད་རིགས་འབྱུང་རྒྱུ་སྔོན་འགོག་དང་ཉུང་དུ་གཏོང་
ཐུབ་ཅེས་བཤད། གཞན་ཡང་ལས་དོན་མི་སྣས་
བུད་མེད་ཚོར་འཚོ་བའི་ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱུན་ཤེས་བསླབས་
ནས་བུད་མེད་ཚོའི་དོགས་གནས་སེལ་བར་མ་

ཟད། མོ་ནད་ཚན་ཁག་གི་ནད་རིགས་ཀྱི་རྒྱུན་
མཐོང་གནད་དོན་ལའང་ལན་བཏབ་ནས་བུད་མེད་
ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་གཞིར་རྒྱུས་ལོན་དང་ཡང་
དག་པའི་བདེ་སྲུང་གི་བྱ་ཐབས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་བྱུང་
ཡོད།
ཆུ་ཤུར་རྫོང་བྱེ་ནུབ་གྲོང་ཚོའི་བུད་མེད་མཉམ་
འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་མི་སྣ་ཚེ་གཡང་གིས་དེ་
རིང་གི་འཆད་ཁྲིད་ནང་བུད་མེད་ཚོའི་འཕྲོད་བསྟེན་
བདེ་སྲུང་གི་འདུ་ཤེས་ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་བདེ་ཐང་
གི་འཚོ་བར་སྐུལ་འདེད་བཏང་ཡོད། སླད་ཕྱིན་གྱི་
ལས་དོན་ནང་ང་ཚོས་མོ་ནད་ཚན་ཁག་གི་འཕྲོད་སྦྱོར་
ཤེས་བྱ་མུ་མཐུད་དྲིལ་བསྒྲགས་དང་ཁྱབ་གདལ་
བཏང་ནས་གྲོང་ཚོའི་བུད་མེད་དེ་བས་མང་བ་ཞིག་ལ་
འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ཏེ་ཁོང་
ཚོའི་བདེ་ཐང་གི་ཆུ་ཚད་དང་འཚོ་བའི་སྤུས་ཚད་མཐོ་
རུ་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་རེད།
ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཚན་རྩལ་ཅུས་གྲོང་གསེབ་ཚན་
རྩལ་ཁོའོ་ཡི་ཁོའོ་ཀྲང་གཞོན་པ་བསོད་ནམས་དབང་
མོས་ད་ཐེངས་ཀྱི་ཚན་རྩལ་གཤམ་སྐྱོད་བྱེད་སྒོའི་ནང་
ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཚན་རྩལ་ཅུས（ཚན་རྩལ་མཐུན་
ཚོགས）ཀྱིས་མ་དངུལ་སྒོར་ཁྲི་10ལྷག་ཙམ་བཏང་
ནས་ཞིང་འབྲོག་ལས་ཀྱི་སོན་བཟང་དང་།
འདེབས་འཛུགས་ལེགས་པོ། འདེབས་འཛུགས་
བྱེད་སྟངས་ལེགས་པོ་བཅས་ཁྱབ་གདལ་བཏང་བ་
དང་རྫོང（ཆུས）ཁག་གིས་ལས་དོན་སྤེལ་བར་གཅིག་
གྱུར་འཆར་འགོད་དང་མཛུབ་ཁྲིད་བྱེད་པ་དང་དུས་
མཚུངས་ང་ཚོས་གཙོ་ཁྲིད་ཀྱིས་ཐེངས་ལྔ་ཡན་གྱི་བྱེད་
སྒོ་སྤེལ་རྒྱུར་སྒྲིག་འཛུགས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། “ཚན་རྩལ་
གྱི་དཔྱིད་དུས”ཞེས་པའི་ཚན་རྩལ་གཤམ་སྐྱོད་བྱེད་
སྒོའི་སྣེ་ཁྲིད་བརྒྱུད་གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་སུ“ཚན་རྩལ་ལ་
སློབ་སྦྱོང་དང་ཚན་རྩལ་སྤྱོད་པའི”ཚ་རླབས་ཤིག་
འཕྱུར་ནས་ཞིང་འབྲོག་ལས་ཚན་རྩལ་གྱི་རྣམ་པ་གྲོང་
གསེབ་ཁག་ཏུ་ཁྱབ་ཡོད་ཅེས་བཤད།
（ཉི་མ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཚན་རྩལ་ཞབས་ཞུར་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ་དང་བྱེད་ཐབས་སྣ་མང་སྤྱད་དེ་དཔྱིད་རྨོད་ཐོན་སྐྱེད་ལ་རམ་འདེགས་བྱས་པ།རང་གྲོང་གི“ཚན་རྩལ་གྱི་དཔྱིད་དུས”ཞེས་པའི་ཚན་རྩལ་གཤམ་སྐྱོད་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་འགོ་ཚུགས་པ།

པར་འདི་ནི་འགོ་ཚུགས་མཛད་སྒོའི་ཐོག་འཁྲབ་སྟོན་མི་སྣས་དགའ་སྤྲོའི་གླུ་གར་འཁྲབ་བཞིན་པའི་རྣམ་པ་
ཡིན་པ།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། འདི་ལོ་ནི་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་
རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ལྟ་བ་བཏོན་ནས་ལོ་ངོ་10
འཁོར་བའི་ལོ་ཞིག་ཡིན། དམངས་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་
ཁབ་བདེ་འཇགས་སློབ་གསོའི་ཉིན་མོ་ཐེངས་དགུ་པ་
འཆར་ཉེར་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་ཚན་པ་ཁག་གིས“སྤྱི་
ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ལྟ་བ་དང་གསར་
གཏོད་ཁྲིད་སྟོན་གྱི་ལོ་ངོ་10”ཞེས་པ་གཙོ་དོན་དུ་བྱས་
ཏེ། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དྲིལ་བསྒྲགས་སློབ་
གསོའི་བྱེད་སྒོ་རྒྱ་ཁྱབ་ངང་སྤེལ་བ་དང་། སྤྱི་ཡོངས་
ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ལྟ་བ་མང་ཚོགས་ཀྱི་སེམས་
ལ་འཇགས་ཐུབ་པ་དང་རྩ་བ་ཚུགས་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་
བཏང་ཡོད་པ་རེད།
ཉིན་ཤས་གོང་། ཀླུ་སྡིངས་སྡེ་ཁུལ་གྱིས་ཏང་
ཡོན་ལས་བྱེད་པ་དང་། གྲོང་མི་མང་ཚོགས་སྒྲིག་
འཛུགས་བྱས་ཏེ་ཁྲེང་ཀོན་ཆུས་མི་དམངས་ཞིབ་
དཔྱོད་ཁང་གི་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་སློབ་གསོའི་
རྟེན་གཞིར་ལྟ་སྐོར་དང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་བསྐྱོད་པ་
རེད། འགྲེལ་བཤད་པས་དཔེ་མཚོན་དངོས་དང་
ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ། པར་རིས་དང་བརྙན་ལམ་
སོགས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་བརྒྱུད་དེ《རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་
བཅའ་ཁྲིམས》《གསང་མྱུལ་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་
བཅའ་ཁྲིམས》《དྲ་རྒྱའི་བདེ་འཇགས་བཅའ་
ཁྲིམས》སོགས་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་སྐོར་གྱི་བཅའ་
ཁྲིམས་དང་། ཁྲིམས་སྲོལ་རབ་དང་རིམ་པར་དམ་
པོར་དམིགས་ནས་གོ་བདེ་ཤེས་སླའི་འགྲེལ་བཤད་
བརྒྱབ་པས། ཁོང་ཚོས་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ཀྱི་
གལ་ཆེའི་རང་བཞིན་སྔར་བས་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པར་
མ་ཟད། རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཡང་
ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད། ཚང་མས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
བདེ་འཇགས་ལ་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་པའི་ལས་དོན་ཁག་
ནང་ཧུར་ཐག་ཞུགས་ཏེ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་

ལ་སྲུང་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུ་དེ་རང་རྟོགས་ཤིག་དང་། འདུ་
ཤེས་ཤིག འགན་འཁྲི་ཞིག བྱང་ཚད་ཅིག་བཅས་
སུ་འགྱུར་བར་བྱས་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་
སྲུང་སྐྱོང་བྱ་ཆེད། ཐུན་མོང་ཐོག་འབད་བརྩོན་བྱ་
རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ངང་བཤད།
གྲོང་མི་བློ་བཟང་བསྟན་པས་པར་རིས་
དང་། བརྙན་ལམ། འགྲེལ་བཤད་པའི་འགྲེལ་
བཤད་བཅས་བརྒྱུད། ང་ཚོར་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་
འཇགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་ཤེས་བྱ་མང་པོ་ཤེས་རྟོགས་
བྱུང་ལ། བདེ་འཇགས་ཀྱི་ཉེན་ཁར་དོགས་ཟོན་དང་
བཀག་འགོག་བྱེད་པའི་ནུས་པའང་ཆེ་རུ་ཕྱིན་སོང་
ཞེས་བཤད།
དོག་སྡེ་ཁྲོམ་གཞུང་གིས“སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་
བདེ་འཇགས་ལྟ་བ་དང་གསར་གཏོད་ཁྲིད་སྟོན་གྱི་ལོ་
ངོ་10”ཞེས་པ་གཙོ་དོན་དུ་བྱས་ནས་གྲོང་གསེབ་ཏུ་
ཁྲིམས་ལུགས་ཁྱབ་གདལ་གཏོང་བའི་སྒྲོག་འགྲེལ་བྱེད་
སྒོ་སྤེལ་རིང་། གྲོང་ཨུད་ཏང་གི་སློབ་གྲྭའི་འཆད་
ཁྲིད་དགེ་རྒན་གྱིས་ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པ་དང་མང་
ཚོགས་ལ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ལྟ་བ་
དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་པའི་
སྤྱི་དམངས་ཀྱི་འོས་འགན། གསང་མྱུལ་ལ་ངོ་རྒོལ་
དང་འགོག་སྲུང་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་ཤེས་བྱར་
འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་པ་དང་སྦྲགས། འབྲེལ་ཡོད་
བཅའ་ཁྲིམས་དང་ཁྲིམས་སྲོལ་དྲིལ་བསྒྲགས་དང་ཁྱབ་
གདལ་བཏང་བར་མ་ཟད། རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་
ལས་ཁུངས་ཀྱིས་སྤྱི་དམངས་དང་རྩ་འཛུགས་ཀྱི་ཐེར་
འདོན་བདག་སྤྲོད་བྱེད་པའི་ཁ་པར་12339བྱས་ཚུལ་
ངོ་སྤྲོད་ཀྱང་བྱས་པ་རེད།
བྱེད་སྒོའི་ནང་ད་དུང་དྲིལ་བསྒྲགས་སྦྱར་ཡིག་
དང་། པར་རིས། བརྙན་ལམ་སོགས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་
བརྒྱུད་ལས་བྱེད་པ་དང་ལས་བཟོ་བ་ཡོངས་ལ།
（པར་ངོས་བཞི་པར་གཟིགས）

རང་གྲོང་གིས་དམངས་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་སློབ་གསོའི་ཉིན་མོའི་དྲིལ་
བསྒྲགས་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བ།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་
འཕྲལ་སྡོམ་དོ་དམ་དང་སྲིད་འཛིན་ཁྲིམས་འཛིན་གྱི་
མི་སྣའི་ནུས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་
ཀྱི་འཕྲལ་སྡོམ་དོ་དམ་དང་ཁྲིམས་འཛིན་གྱི་ནུས་པ་
ཆེ་རུ་གཏོང་ཆེད། ཟླ་4ཚེས་15ཉིན། རང་གྲོང་
གིས་2024ལོའི་ཐོན་སྐྱེད་བདེ་འཇགས་ཀྱི་སྲིད་
འཛིན་ཁྲིམས་འཛིན་རྩལ་སྦྱོང་ཆེན་མོ་ཞེས་པའི་བྱེད་
སྒོ་ཐེངས་དང་པོ་སྤེལ་བ་རེད།
ཐེངས་འདིའི་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་སྒོར་ཀོང་ཀྲོའུ་
གྲོང་ཁྱེར་ཧོང་ཕུའུ་ཆུས（གསར་སྤེལ་ཁུལ）འཕྲལ་
སྡོམ་དོ་དམ་ཅུས་ཀྱི་ཅུས་ཀྲང་གཞོན་པ་ཀུའུ་ལིན་
ཆེད་མངགས་གདན་དྲངས་ནས་སློབ་ཁྲིད་བྱས་པ་
རེད། ཀུའུ་ལིན་གྱིས་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་ནང་
འཕྲལ་སྡོམ་དོ་དམ་ལས་དོན་སྤེལ་བར་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་
ཐོན་སྐྱེད་བདེ་འཇགས་ལྟ་སྐུལ་ལྟ་ཞིབ་ཀྱི་སྔོན་ཐོན་
མི་སྒེར་སོགས་གཟི་བརྗིད་མཚན་སྙན་མང་པོ་ཐོབ་
མྱོང་ཡོད། ཐེངས་འདིར་ཁོང་གིས་ལས་ཀའི་
ཉམས་མྱོང་དང་ཞིབ་འཇུག་གི་གྲུབ་འབྲས་ལ་བརྟེན་
ནས《ཐོན་སྐྱེད་བདེ་འཇགས་ཀྱི་གནད་སྨིན་ཁྲིམས་
འཛིན》ཞེས་པ་ཁ་བྱང་དུ་བྱས་ཏེ། ཐོན་སྐྱེད་བདེ་
འཇགས་ཀྱི་ཁྲིམས་འཛིན་ནུས་པ་དང་ཁྲིམས་འཛིན་
སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་ད་ལྟའི་གནས་བབ་སོགས་དང་
འབྲེལ་བའི་སློབ་ཚན་ཞིག་ཁྲིད་པ་རེད།
མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་འཕྲལ་སྡོམ་དོ་དམ་
ཅུས་ཀྱི་ཅུས་ཀྲང་གཞོན་པ་ལེའང་ཧུང་གིས་ད་རེས་
དགེ་རྒན་ཀུའུ་ལིན་གདན་དྲངས་ནས་གཞི་རིམ་གྱི་
ཁྲིམས་འཛིན་མི་སྣར་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཧ་ཅང་
ཐོབ་དཀའ་བའི་གོ་སྐབས་ཤིག་རེད། སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་
ནང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལ་དངོས་སྦྱོང་རང་བཞིན་
ཆེན་པོ་ལྡན་འདུག གཞི་རིམ་གྱི་འཕྲལ་སྡོམ་མི་སྣ་
ཞིག་ཡིན་པའི་ང་ཚོས་གསོ་སྦྱོང་གི་གོ་སྐབས་ལ་དམ་
འཛིན་བྱས་ནས་ལས་སྒོའི་ནུས་པ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་
མཐོ་རུ་བཏང་སྟེ། ཐོན་སྐྱེད་བདེ་འཇགས་ཀྱི་ཉེན་
བརྡ་ཡུན་རིང་གཏོང་ཐུབ་པ་དང་། ལས་འཛོལ་སྣ་
ཚོགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་ཐོན་རྒྱུར་སྔོན་འགོག་བྱེད་
ཐུབ་པ། ཐོན་སྐྱེད་བདེ་འཇགས་ཀྱི་འགོག་སྲུང་
འཛིང་རགས་བརྟན་པོར་འཛུགས་ཐུབ་པ་བཅས་བྱ་
རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
ཐེངས་འདིའི་བྱེད་སྒོའི་དུས་ཡུན་ཉིན་གཉིས་
ཡིན་ཞིང་། བོད་སྐྱོད་འབུམ་རམས་པའི་ཞབས་
ཞུའི་ཚོགས་པ་ཁག་24པའི་ཁོངས་མི་དང་གྲོང་ཁྱེར་
འཕྲལ་སྡོམ་དོ་དམ་ཅུས་ཀྱི་ཅུས་ཀྲང་གཞོན་པ་རེན་

ཁྲང་ཤིང་དང་། རང་གྲོང་གི་ཆེད་ལས་ཁྲིམས་
རྩོད་པ་གདན་དྲངས་ཏེ། ཐོན་སྐྱེད་བདེ་འཇགས་
ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ཁྲིམས་སྲོལ་ལ་དམིགས་ནས་ཐོན་
སྐྱེད་བདེ་འཇགས་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་ཁྲིམས་འཛིན་ལ་
ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པའི་ཐད་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པ་རེད།
གསོ་སྦྱོང་བྱེད་སྒོར་རིགས་གཅིག་མཁས་པས་ཤེས་བྱ་
མཉམ་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་། གཙོ་དོན་སྤེལ་རེས་
བྱེད་པ། དོགས་འདྲིར་ལན་འདེབས་པ།
རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐོག་ནས་དབྱེ་ཞིབ་བྱེད་
པ། ལས་དོན་ལ་དམ་འཛིན་བྱེད་པའི་བྱ་ཐབས་
སྟོན་པ་སོགས་བྱས་པས་ཕན་འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོན་
ཡོད།
གྲོང་ཁྱེར་འཕྲལ་སྡོམ་དོ་དམ་ཅུས་ཀྱི་ཐོན་
སྐྱེད་བདེ་འཇགས་ཁྲིམས་འཛིན་ཡན་ལག་རུ་ཁག་གི་
རུ་དཔོན་རི་ཡུང་གིས་ད་རེས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བའི་
དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་བདེ་
འཇགས་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་ཁྲིམས་འཛིན་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་
མི་ཉུང་བ་དང་སྤུས་ཚད་ཞན་པ། སྲིད་འཛིན་
ཁྲིམས་འཛིན་གྱི་ནུས་པ་མི་འདང་བ། སྲིད་འཛིན་
ཁྲིམས་འཛིན་གྱི་ཆུ་ཚད་དམའ་བ། ཁྲིམས་འཛིན་
བྱེད་མི་ཕོད་པ། ཁྲིམས་འཛིན་བྱེད་འདོད་མེད་པ་
བཅས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐག་གཅོད་བྱ་ཆེད་ཡིན།
སླད་ཕྱིན། ང་ཚོས་ད་དུང་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཁྲིམས་
འཛིན་གྱི་ལས་དོན་སྤེལ་ནས་འཕྲལ་སྡོམ་དོ་དམ་གྱི་
ཁྲིམས་འཛིན་དཔུང་ཁག་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་སྔར་བས་
ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་སྟེ། ཁྲིམས་འཛིན་དཔུང་ཁག་
གི་བྱང་ཚད་དང་ཁྲིམས་འཛིན་གྱི་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་
གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
མ་འོངས་པར་གྲོང་ཁྱེར་འཕྲལ་སྡོམ་དོ་དམ་
ཅུས་ཀྱིས་མིག་སྔའི་ཐོན་སྐྱེད་བདེ་འཇགས་ཀྱི་དུས་
བབ་ལ་དབྱེ་ཞིབ་བྱས་ནས་ཐོན་སྐྱེད་བདེ་འཇགས་
ཀྱི་ལྟ་སྐུལ་དོ་དམ་ལས་དོན་ལ་དམ་འཛིན་སྔར་བས་
ལེགས་པར་བྱ་རྒྱུ་དང་། ཚད་གཞི་དེ་བས་མཐོ་
བའི་ཐོག་ནས་ཐོན་སྐྱེད་བདེ་འཇགས་ལས་དོན་
ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ཏེ་ཐོན་སྐྱེད་བདེ་འཇགས་ཀྱི་
འདུ་ཤེས་སྔར་བས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་རྒྱུ་མ་ཟད།
“དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སེམས་ཁྲལ་བྱེད་
པའི”འགན་འཁུར་གྱི་བསམ་པ་དེ“བྱ་བ་ཡོད་ཚད་
ལ་གདེང་ཚོད་ཡོད་པའི”ལག་ལེན་གྱི་ནུས་ཤུགས་སུ་
བསྒྱུར་ནས་གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་བདེ་
འཇགས་དུས་བབ་རྒྱུན་མཐུད་བརྟན་པོ་ཡོང་བར་
འགན་ལེན་བྱ་རྒྱུ་རེད།
（ཨོ་རྒྱན་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

རང་གྲོང་གིས་ཐོན་སྐྱེད་བདེ་འཇགས་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་ཁྲིམས་འཛིན་གྱི་ལས་
སྒོའི་སྦྱོང་བརྡར་སྤེལ་བ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）ཚོགས་འདུའི་ཐོག་
བློ་མཐུན་གསུམ་གྱིས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་
འཇགས་ལྟ་བའི་སྐོར་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་
རྣམ་བཤད་གལ་ཆེན་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་ལག་བསྟར་
གཏིང་ཟབ་བྱ་རྒྱུར་དམིགས་ནས་གཏམ་བཤད་སྤེལ་བ་
རེད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ནན་གྱིས་བསྟན་དོན། སྤྱི་
ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ལྟ་བ་ཏང་གི་སྒྲིག་
ཡིག་ནང་བཀོད་པ་དེ་ནི་རང་རེའི་ཏང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་
རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ལས་དོན་གྱི་མཛུབ་ཁྲིད་བསམ་
བློའི་ཐད་ནས་གཏན་འཁེལ་བྱས་པའི་འཐབ་ཇུས་ཀྱི་
བསམ་བློ་གལ་ཆེན་དང་པོ་དེ་ཡིན་པ་དང་། ཀྲུང་གོ་
གུང་ཁྲན་ཏང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ལས་དོན་གྱི་
རྣམ་པ་གསར་པ་ཧུར་ཐག་གཏོད་པའི་འཐབ་ཇུས་ཀྱི་
བློ་གྲོས་དང་འགན་འཁྲི་མཚོན་ཡོད། གྲོང་ཨུད་ཀྱིས་
སྔར་ནས་བཟུང་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ལས་དོན་ལ་
མཐོང་ཆེན་གནང་གི་ཡོད་ལ། ཧྲུའུ་ཅི་ཤའོ་ཡིའུ་ཚའེ་
ཡིས་ཀྱང་མཛུབ་སྟོན་ཐེངས་མང་གནང་སྟེ། རྒྱལ་
ཁབ་བདེ་འཇགས་ནི་རྒྱལ་ཁབ་འཚོ་གནས་དང་འཕེལ་

རྒྱས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོའི་ཆ་རྐྱེན་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་གཏིང་
ཟབ་བྱེད་པ་དང་། བརྟན་ལྷིང་སྲུང་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུ་དེ་
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་འགན་ཨང་དང་པོར་བརྩི་རྒྱུ་མཐའ་
འཁྱོངས་བྱེད་པ། མེས་རྒྱལ་གཅིག་གྱུར་ལ་སྲུང་སྐྱོང་
དང་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་རྒྱུར་
དམིགས་པ་བཅས་བྱས་ནས་བློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་དང་
བློ་ཐག་ཆོད་པོས་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ལ་སྲུང་སྐྱོང་
ནུས་ལྡན་བྱེད་དགོས་ཞེས་བླང་བྱ་བཏོན་ཡོད་པས།
གྲོང་ཁྱེར་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་ཏང་ཡོན་ལས་
བྱེད་པ་ཡོངས་ཀྱིས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལྟ་བ་མཐའ་འཁྱོངས་དང་། བདེ་
འཇགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བརྟན་པོར་འཛུགས་པ། ཁྱོན་
ཡོངས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་སྲུང་སྐྱོང་བཅས་བྱས་ཏེ།
རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་ཀྲུང་དབྱང་
དང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད། གྲོང་ཨུད་བཅས་ཀྱི་ཐབས་
ཇུས་དང་བཀོད་སྒྲིག་ཁག་ལག་ལེན་མཐར་ཕྱིན་བསྟར་
ནས་དུས་རབས་གསར་པའི་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་
སྲུང་སྐྱོང་གི་ལས་དོན་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པའི་འགན་འཁྲི་
འཁུར་སེམས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་དགོས་གཏུགས་ཀྱི་

བསམ་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས་པར་མ་ཟད། རྒྱལ་ཁབ་
བདེ་འཇགས་སྲུང་སྐྱོང་གི་ཆབ་སྲིད་འགན་འཁྲིའང་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཁུར་དགོས།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཚུགས་གནས་
མཐོ་རུ་བཏང་ནས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་
ལྟ་བ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པའི་དོན་སྙིང་གལ་ཆེན་ལ་
གོ་བ་གཏིང་ཟབ་ལེན་དགོས་པ་དང་། མི་དམངས་
འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་འགན་ནུས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་བཏོན་ནས་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་སྲུང་བའི་འཛིང་རགས་སྲ་
བརྟན་དུ་གཏོང་དགོས་པར་མ་ཟད། མི་དམངས་
འཐུས་ཚོགས་རང་ངོས་ཀྱི་སློབ་གསོ་དང་དོ་དམ་ལའང་
ཤུགས་བརྒྱབ་ནས་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ཀྱི་འགན་
འཁྲི་དོན་འཁྱོལ་ལེགས་པར་བྱེད་དགོས་ཞེས་བླང་བྱ་
བཏོན་ཡོད།
གྲོང་ཁྱེར་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་རྒྱུན་ལས་ཨུ་
ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཏང་ཙུའུ་ཡི་ཁོངས་མི་དང་ཀྲུའུ་རེན་
གཞོན་པ་ཕེང་ཧྥེ་ཡུའེ་དང་འཕྲིན་ལས་དར་རྒྱས། དེ་
བཞིན་དྲུང་ཆེ་ཧོའུ་ཅིང་ཧྭ་བཅས་ཚོགས་འདུར་ཞུགས་
ཡོད། （ཨོ་རྒྱན་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

གྲོང་ཁྱེར་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཏང་ཙུའུ་ཡི་རིགས་གཞུང་སློབ་སྦྱོང་ལྟེ་བའི་ཚོགས་ཆུང་གིས་སློབ་སྦྱོང་ཞིབ་
བསྡུར（རྒྱ་ཆེ）ཚོགས་འདུ་འཚོགས་པ།